

22.09.2025

Data wydarzenia: 26.09.2025

Makryna Mieczysławska: historia - literatura - recepcja (sympozjum online)

Typ wydarzenia: Sympozjum

Organizatorzy: Instytut Badań Literackich PAN, Wydział Filologiczny UwB

Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku i Archiwum Kobiet Instytutu Badań Literackich PAN zapraszają do udziału w sympozjum online „Makryna Mieczysławska: historia – literatura – recepcja”. Inspiracją do zorganizowania wydarzenia stał się powrót Mieczysławskiej do zbiorowej świadomości twórców, badaczy i czytelników literatury polskiej. Przyczyniła się do niego zarówno głośna powieść Jacka Dehnela „Matka Makryna” z 2014 roku, jak i liczne, ukazujące się w ostatnich latach prace literaturoznawcze, poświęcone fenomenowi legendarnej mniszki.

Z perspektywy XXI wieku możemy lepiej dostrzec wielowymiarowość historii Makryny i liczne paradoksy literackiej recepcji tej postaci. W historii literatury zapisała się jako narodowa męczennica, niemoralna oszustka i bohaterka innej, niekanonicznej narracji o dziejach polskiego romantyzmu. Kim jednak była naprawdę? Udzielenie jednoznacznej odpowiedzi na tak postawione pytanie wydaje się dziś niemożliwe. Makryna stała się figurą polskiej wyobraźni zbiorowej, a jej przedziwna historia do dziś stanowi punkt odniesienia dla namysłu na zagadnieniach wykraczających poza sprawę głośnej w XIX wieku mistyfikacji. Mozaikowa tożsamość Mieczysławskiej, jej niejednoznaczne miejsce w polskiej wyobraźni zbiorowej oraz nieznane wcześniej źródła do historii legendarnej mniszki będą przedmiotem wystąpień uczestniczek i uczestników sympozjum.

Pytania o Makrynę ewokują również inne zagadnienia, które nie znalazły dotychczas należnego opracowania w dyskursie naukowym. Jednym z nich jest historia unitów podlaskich oraz ich prześladowań. Stała się ona kanwą fikcyjnej martyrologii Makryny Mieczysławskiej, przeniknęła także na karty dzieł Marii Konopnickiej, Władysława Reymonta, Stefana Żeromskiego i innych. Dziś jawi nam się jako historia widmowa, echo niedopowiedzianej przeszłości, która domaga się refleksji i przypomnienia. Unicki ślad w historii literatury polskiej i pisarstwie auto/biograficznym będzie jednym z głównych tematów obrad.

Wszystkie osoby chętne do wzięcia udziału w dyskusji **prosimy o wypełnienie formularza.**

Adres: wydarzenie online

Opłata: bez opłat

Słowa kluczowe: Archiwum Kobiet, historia literatury, Mieczysławska Makryna